

Beleids- begroting

2024 - 2027

Gemeente
Hengelo

www.hengelo.nl

8.4 Transformatieplan sociaal domein

Wij hebben met de gemeenteraad afgesproken in elk P en C product een korte stand van zaken te geven van het Transformatieplan. Zo ook in deze Beleidsbegroting, waarbij wij vooruit kijken naar 2024.

Om de veranderingen in het sociaal domein goed te organiseren en hierover op tijd het juiste gesprek te voeren met inwoners en partners (inclusief onze adviesraden), hebben wij eind 2022 een uitvoeringsplan gemaakt. Een plan waarin wij prioritering en samenhang aanbrengen in de activiteiten die wij oppakken. Dit is vertaald naar een uitvoeringsagenda voor 2023. Wij informeren de gemeenteraad hierover via de Beleidsrapportages en Jaarrekening.

Ook voor 2024 maken wij een uitvoeringsagenda. Dit doen wij langs de vier actielijnen:

- Ontwikkelen en versterken voorzieningen in de sociale basis
- Versterken (Basis)ondersteuning
- Verminderen Maatwerkvoorziening
- Integrale toegang voor ondersteuning (in de wijken).

In 2024 zullen enkele activiteiten uit het transformatieplan worden afgerond, nieuwe activiteiten worden gestart, maar het merendeel van de activiteiten wordt in 2024 gecontinueerd. De activiteiten zijn integraal onderdeel van de programma's van de Beleidsbegroting 2024-2027 (zie hoofdstuk 5). De uitvoeringsagenda 2024 zullen wij ter informatie toesturen naar de gemeenteraad.

Vooruitblik transformatie 2024

De invulling en planning voor 2024 wordt voor een groot deel bepaald door de verwerving van zorg- en welzijnsdiensten. Per 2025 lopen de bestaande (regionale) overeenkomsten af en moeten wij nieuwe afspraken hebben gemaakt met aanbieders. De verwerving is belangrijk om de transformatie vorm te kunnen geven. Voor de jeugdhulp blijven wij dit grotendeels – verplicht – regionaal doen, voor de maatschappelijke ondersteuning (hoofdzakelijk Wmo, maar ook deels Participatiewet) doen wij dit met name lokaal. In het eerste kwartaal 2024 gaan wij over tot gunning, om de rest van het jaar te kunnen besteden aan een goede implementatie van de gemaakte afspraken en communicatie met onze inwoners over hoe de zorg er voor hun uit komt te zien. Wij blijven de gemeenteraad hierover informeren.

De nieuwe afspraken leiden tot aanpassing van verordeningen, die wij in de loop van 2024 aan de gemeenteraad voorleggen. De cliënten- en adviesraad vragen wij dan eerst om een advies hierover.

In relatie tot de verwerving van de basisondersteuning en de bestuurlijke keuze om meer wijkgericht te werken, maken wij verdere inrichtingskeuzes over de toegang. Onder toegang sociaal domein verstaan wij: 'de plekken waar mensen logischerwijs komen met een vraag over zorg- of (inkomens)ondersteuning'. Met de kaders vanuit het transformatieplan in het achterhoofd (taakgericht werken en wijkteams met professionals van zorg- en welzijnsaanbieders en gemeente), moeten wij de volgende onderdelen inrichten: informatie en advies, vraagverheldering, beschikken en casusregie / casus monitoring.

Dit vraagt zorgvuldige voorbereiding en uitvoering, in samenspraak met inwoners en partners. Maar ook intern, want deze keuzes hebben consequenties voor de gemeentelijke organisatie. Wij informeren de gemeenteraad te zijner tijd hierover.

Ook de definiëring en inrichting van de sociale basis en selectieve preventie is van invloed op de (verwerving van de) basisondersteuning. Waarbij de kernopgave is, de sociale basis op zo'n manier te versterken en toegankelijk te maken dat iedereen – dus ook de kwetsbare inwoner – 'gewoon' kan meedoen en prettig kan samenleven in de wijk en stad. Door het wijk voor wijk door te ontwikkelen volgens de visie op positieve gezondheid. Naar behoefte, met een aanbod dat past bij de samenstelling en (fysieke) ontwikkelingen van de wijk. Inwoners en hun belevingswereld zijn daarbij het uitgangspunt. Wij zullen de gemeenteraad hierover in 2024 blijven informeren.

Monitoring en sturing Terwijl wij werken aan de transformatie, bouwen wij verder aan de stuurinformatie en aan een cultuurprogramma data-gedreven werken. Dat draagt bij aan de inhoudelijke en financiële sturing op het sociaal domein. In 2023 hebben wij een start gemaakt met verwerken van de beschikbare stuurinformatie in een overzichtelijke factsheet. Daarbij gaat het om:

- Gebruik van voorzieningen (aantallen gebruikers van voorzieningen)
- Uitgaven (in relatie tot besparingsopgave)
- Beleidsdoelstellingen, waaronder cliëntervaringen.

Die laatste informatie is nu al onderdeel van de P&C producten. Zoals in hoofdstuk 5 al is aangegeven gaan wij in 2024 meerdere beleidsdoelstelling en indicatoren aanpassen en toevoegen. De verwerving van zorg- en welzijnsdiensten en de nieuwe afspraken over de basisondersteuning geven hiervoor aanleiding, evenals de extra inzet op het versterken van de algemene voorzieningen in de sociale basis.

Daarnaast gaan wij de cliëntervaringen op een andere wijze en vaker meten. Niet een keer per jaar, maar doorlopend. Daarmee kunnen wij de effecten van en tevredenheid over de veranderingen binnen het sociaal domein goed monitoren. En een cultuurverandering inzetten van continu verbeteren van onze dienstverlening.

Wij zullen met onze nieuwe aanbieders van zorg- en welzijnsdiensten ook afspraken maken over stuurinformatie en data-gedreven werken.

Financieel perspectief

Bij het vaststellen van het Transformatieplan is aangegeven dat een verregaande transformatie van het sociaal domein nodig is. Dit vraagt om bijsturing en het maken van andere keuzes, binnen de door de raad vastgestelde inhoudelijke en financiële kaders. Dit doen wij om onze inwoners in de toekomst de juiste ondersteuning te kunnen blijven bieden én een financieel houdbaar sociaal domein te bereiken. Wij kennen namelijk een financiële opgave aan de lastenkant binnen het sociaal domein. Om uitvoering te kunnen geven aan de gewenste veranderingen, is met het vaststellen van het Transformatieplan een incidenteel transformatiebudget beschikbaar gesteld. Daarnaast zijn structurele investeringen benodigd en is aangegeven wat het structurele besparingspotentieel is. Het besparingspotentieel, minus de benodigde investeringen, is met ingang van de Beleidsbegroting 2023-2026 opgevoerd als taakstelling.

In 2023 hebben wij het beoogde besparingspotentieel voor een deel, zowel incidenteel als structureel, kunnen invullen. Wij zien voor Jeugd een stabilisatie van de uitgaven, op Wmo en Werk & Inkomen een voordeel. Dit is mede te danken aan het feit dat wij in 2023 al werken in de lijn van de gewenste veranderingen. Ook zijn we in 2023 gestart met het doen van investeringen. Het totale resterende besparingspotentieel in de Beleidsbegroting 2024-2027 is als volgt:

Besparingspotentieel in €	2024	2025	2026	2027
Structurele besparingen	2.826.500	6.705.500	10.744.500	10.744.500
Structurele investeringen	-2.552.400	-3.701.900	-4.753.000	-4.753.000
Structureel besparingspotentieel	274.100	3.003.600	5.991.500	5.991.500

In de komende P&C-documenten houden wij de gemeenteraad, net als in 2023, op de hoogte van de inhoudelijke en financiële voortgang van het Transformatieplan.